

FREE

Natuurlijke Begrazing

13 oktober 2022 - Kasteel Groeneveld

Programma Symposium FREE Nature

Natuurlijke begrazing draagt op een belangrijke manier bij aan de rijkdom van onze landschappen. In deze tijd staan we voor diverse uitdagingen. Het veengebied zinkt steeds verder weg, verzuring en verdroging leiden tot verarming van de zandlandschappen en klimaatverandering zorgt ervoor dat we onze landschappen mee moeten kunnen laten bewegen. Dit zijn echter geen problemen, maar kansen! Kans om als maatschappij te laten zien dat we ons kunnen aanpassen, dat we nieuwe wegen kunnen vinden waarin we meebewegen met onze natuur. Waarin er plek is voor eenieder om te genieten en waarin nieuwe economieën zich kunnen ontwikkelen.

Dit jaar bestaat FREE Nature 15 jaar. Om dit derde lustrum te vieren, besteden we graag aandacht aan alle ontwikkelingen sinds de oprichting van FREE, maar ook aan toekomstige veranderingen in de natuur. Tijdens deze dag laten we zien hoe natuurlijke begrazing veerkracht, dynamiek en kansen in de natuur oplevert. Nu én in de toekomst.

Programma

U wordt ontvangen in de Eemnesservleugel, waar eveneens de ochtend- en middagpauze plaatsvindt. De lezingen worden gegeven in het Auditorium. In de middag wordt de lunch verzorgd op de Koetshuizolder en na afloop nodigen we u uit voor een borrel in het Grand Café.

- 09:00 - 09:30** Ontvangst met koffie & thee
- 09:30 - 10:00** Start programma
- Woord van welkom door Wim van Gelder, Herbert Prins en Roeland Vermeulen
- Orde mededelingen door dagvoorzitter André Donker
- 10:00 - 10:35** Wouter Helmer: Natuurlijke begrazing: bondgenoot bij maatschappelijke vraagstukken
- 10:40 - 11:10** Arie Trouwborst: Grote grazers en natuurherstel: een juridische beschouwing
- 11:10 - 11:40** Ochtendpauze
- 11:40 - 12:15** Jeroen Helmer: Stierenkuilen als sleutelproces
- 12:20 - 12:55** Tanja de Bode: Dertig jaar konikbeheer in Nederland: belangrijke leermomenten en verbluffende resultaten
- 12:55 - 13:50** Lunch
- 13:50 - 14:25** Daan Bos & Nico Jonker: In hoeverre gaan we nat met Waterbuffels in de Diemerscheg?
- 14:30 - 15:05** Esther Linnartz-Nieuwdorp: Tweeënhalf jaar wisenten op de Slikken van de Heen: wat zijn de ervaringen tot nu toe?
- 15:05 - 15:30** Middagpauze
- 15:30 - 16:05** Tim van Dam: Hoe nieuwe technologie kan helpen bij natuurlijke begrazing
- 16:05 - 16:35** Reflectie door Roeland Vermeulen
- 16:35 - 17:00** Samenvatting door André Donker en Roeland Vermeulen
- 17:00 - 18:00** Borrel

Postersessie

Er gebeurt veel meer op het gebied van begrazing dan we in één dag kunnen bespreken. Daarom hebben we u, deelnemer van het symposium, uitgedaagd om uw eigen verhaal mee te nemen naar onze postersessie. Deze posters zijn gedurende de dag te bekijken in de hal tussen de Eemnesservleugel en het Auditorium.

Lezingen

Natuurlijke begrazing: bondgenoot bij maatschappelijke vraagstukken

Wouter Helmer (Wouter Helmer - Advies bij Natuurontwikkeling)

Wouter laat zien hoe (semi)wilde herbivoren niet alleen ecologisch, maar ook economisch van belang kunnen zijn. Dit aan de hand van voorbeelden uit Nederland en (later) Europa. Het geheel mondt uit in een reeks aanbevelingen, voortkomend uit het project GrazeLIFE, dat onlangs in opdracht van de Europese Commissie is uitgevoerd.

Grote grazers en natuurherstel: een juridische beschouwing

Arie Trouwborst (Tilburg University)

De grote grazers in de Nederlandse natuurgebieden zijn deel van een groter verhaal, van de terugkeer van grote zoogdieren in Europa. Arie's bijdrage gaat in op de rol van het recht in dit verhaal, met aandacht voor juridische verplichtingen en juridische obstakels.

Stierenkuilen als sleutelproces

Jeroen Helmer (ARK Natuurontwikkeling)

Het wilde rund verrijkt niet alleen de vegetatiestructuur door zijn graasgedrag, hij opent ook de bodem door het maken van stierenkuilen. Dit zijn een soort krachthonken, waar stieren hun schouder- en nekspieren trainen. Jeroen laat zien hoe allerlei pionierplanten en insecten, zoals zandbijen en graafwespen, profiteren van de kale grond.

Dertig jaar konikbeheer in Nederland: belangrijke leermomenten en verbluffende resultaten

Tanja de Bode (FREE Nature)

Ruim 30 jaar koniks op Nederlandse bodem. Wat hebben we hiervan geleerd? Welke stappen zijn genomen en waar heeft dat toe geleid? Tanja neemt u mee door de geschiedenis: langs belangrijke leermomenten en lastige beslissingen, naar de verbluffende resultaten die 30 jaar konikbeheer hebben opgeleverd.

In hoeverre gaan we nat met waterbuffels in de Diemerscheg?

Daan Bos (Altenburg & Wymenga) en Nico Jonker (Provincie Noord-Holland)

Waterbuffels om een ecologische verbindingzone in de Randstand open te houden, zal dat lukken? Doen de waterbuffels wat er wordt gehoopt om het gewenste natuurtype te realiseren? Daan en Nico vertellen over de bijzondere voorgeschiedenis en de recent ingezette monitoring in de Diemerscheg.

Tweeënhalf jaar wisenten op de Slikken van de Heen: wat zijn de ervaringen tot nu toe?

Esther Linnartz-Nieuwdorp (FREE Nature)

Begin 2020 zijn er elf wisenten losgelaten in het Zeeuwse natuurgebied de Slikken van de Heen. Wat zijn de ervaringen zover? Esther legt meer uit over hun terreingebruik, effecten op de vegetatie en interactie met andere grazers en publiek.

Hoe nieuwe technologie kan helpen bij natuurlijke begrazing

Tim van Dam (Smart Parks)

Smart Parks ontwikkelt en gebruikt nieuwe technologie voor het beschermen van bedreigde diersoorten. Voornamelijk opgericht om gebiedsbeheerders in Afrika te helpen met het beschermen van soorten zoals olifant en neushoorn. Sinds een aantal jaar ook langzaam gericht op de grote grazers in Europa. Tim geeft een inkijkje in deze nieuwe technologie en biedt mogelijk inspiratie voor nieuwe toepassingen.

Scan de QR en gebruik #begrazingsymposium

De QR-code hiernaast brengt u naar een pagina op onze website waar u meer informatie kunt terugvinden over de thema's die zijn besproken tijdens het symposium.

Gebruik de hashtag **#begrazingsymposium** op social media en deel uw foto's en ideeën!

